

prima instanță: I. Dutca  
instanța de apel: N. Budăi, V. Efros, I. Muruianu

2r-397/17

## DECIZIE

14 iunie 2017

mun. Chișinău

### Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul  
Judecătorii

Ala Cobăneanu  
Ion Druță  
Maria Ghervas

examinând recursul declarat de Alexandru Chirilov și Iurie Cohaniuc

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Abdul Karimi, reprezentat de avocatul Radu Jigău împotriva lui Alexandru Chirilov și Iurie Cohaniuc cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere, penalității și cheltuielilor de judecată

și cererea reconvențională a lui Alexandru Chirilov și Iurie Cohaniuc împotriva lui Abdul Karimi cu privire la declararea nulă a recipisei și încasarea cheltuielilor de judecată

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 06 aprilie 2017, prin care s-a respins cererea lui Alexandru Chirilov și Iurie Cohaniuc cu privire la scutirea de la plata taxei de stat și nu s-a dat curs cererii de apel

constată:

La 18 ianuarie 2016, Abdul Karimi, reprezentat de avocatul Radu Jigău a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Alexandru Chirilov și Iurie Cohaniuc cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere, penalității și cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că la 28 noiembrie 2012, între el, Alexandru Chirilov și Iurie Cohaniuc a fost încheiat un acord de împrumut bănesc în sumă de 24000 euro, fapt ce se confirmă prin recipisă întocmită de către părți.

Menționează că potrivit obligațiilor asumate, Alexandru Chirilov și Iurie Cohaniuc urmau să restituie suma împrumutată în termen de 2 ani, începând cu 01 ianuarie 2013, a câte una mie euro lunar.

Explică că Alexandru Chirilov și Iurie Cohaniuc nu și-au onorat obligațiile asumate și nu au restituit suma împrumutată.

Indică că la 11 septembrie 2015, s-a adresat către Alexandru Chirilov și Iurie Cohaniuc cu o somație, prin care a solicitat restituirea sumei împrumutate, însă cerința respectivă a fost ignorată de ultimele.

Consideră că Alexandru Chirilov și Iurie Cohaniuc pe lângă restituirea împrumutului, urmează să-i achite dobânda de întârziere în sumă de 3709,0333 euro, calculată începând cu 01 februarie 2015 până la 03 noiembrie 2015.

La fel, susține că conform recipisei Alexandru Chirilov și Iurie Cohaniuc în cazul neexecutării obligațiilor urmează să achite o penalitate în mărime de 0,1 % din suma restantă pentru fiecare zi de întârziere.

Astfel, ultimei urmează să achite o penalitate în mărime de 3626,514 euro, calculată de la 20 iulie 2015 până la 15 ianuarie 2016.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 10, 11, 512, 514, 572, 602, 617, 871 Cod civil, art. 166, 167 CPC.

Solicită admiterea acțiunii, a încasa în mod solidar de la Alexandru Chirilov și Iurie Cohaniuc în beneficiul lui Abdul Karimi datoria în mărime de 20147,2887 euro, dobânda de întârziere în mărime de 3709,0333 euro, penalitatea în sumă de 3626,514 euro și cheltuielile de judecată.

La 19 aprilie 2016, Alexandru Chirilov și Iurie Cohaniuc au depus cerere reconvențională împotriva lui Abdul Karimi cu privire la declararea nulă a recipisei și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii au invocat că acțiunea lui Abdul Karimi privind încasarea sumei este întemeiată pe înscrisul (recipisa) din 28 noiembrie 2012, care prin prisma art. 221 Cod civil, este un înscris fictiv/simulat, lovit de nulitate, fără intenția de a produce efecte juridice sau cu intenția de a ascunde un alt act juridic.

Relatează că înscrisul din 28 noiembrie 2012, nu întrunește condițiile încheierii unui act juridic, deoarece la încheierea acestuia nu au fost respectate cerințele obligatorii de valabilitate a unui act juridic civil, și anume consimțământul, obiectul, cauza și forma actului juridic.

Afirmă că în textul recipisei anexate, prin care se pretind careva raporturi obligaționale din categoria contractului de împrumut, nu este specificat în nici o formă, careva acorduri de voință între două sau mai multe persoane privind constatarea sau transmiterea în proprietatea celeilalte părți a unor sume bănești sau altor bunuri fungibile.

Reiterează că din textul înscrisului cert rezultă lipsa a careva tranzacții între părți, caracteristice unui raport contractual bilateral și anume, în cazul dat, a unui contract de împrumut.

Consideră că textul înscrisului are un caracter vag, unipersonal și nedeterminat.

Susține că înscrisul din 28 noiembrie 2012, nu a avut intenția de a produce efecte juridice, dar a avut un caracter fictiv, prin urmare reieșind din prevederile art. 221 alin. (1) Cod civil, urmează a fi declarat nul.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 207, 210, 211, 216, 217, 220 Cod civil, art. 94, 96, 172, 173 CPC.

Solicită admiterea acțiunii, declararea nulă a înscrisului (recipisei) din 28 noiembrie 2012, ca fiind o convenție încheiată contrar prevederilor legii și încasarea de la Abdul Karimi a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoria Ciocana mun. Chișinău din 14 decembrie 2016, a fost respinsă acțiunea inițială și cererea reconvențională, ca fiind neîntemeiate.

La 29 decembrie 2016, Abdul Karimi, reprezentat de avocatul Radu Jigău a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoria Ciocana mun. Chișinău din 14 decembrie 2016, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii primei instanțe, în partea ce ține de respingerea acțiunii lui Abdul Karimi cu privire la încasarea sumei și emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea ultimului să fie admisă integral.

La 05 ianuarie 2017, Alexandru Chirilov, reprezentat de avocatul Vladislav Pantaz și Iurie Cohaniuc, reprezentat de avocatul Alexandru Grosu au declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoria Ciocana mun. Chișinău din 14 decembrie 2016, prin care au solicitat admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii primei instanțe, în partea ce ține de respingerea acțiunii reconvenționale și emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea reconvențională să fie admisă integral.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2017, nu s-a dat curs cererilor de apel, s-a comunicat apelanților și reprezentanților lor că necesită să prezinte apelurile cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelurile și dovezile de plată a taxelor de stat, apelantul Abdul Karimi să prezinte dovada de plată a taxei de stat în mărime de 618,36 euro, echivalentul în lei la cursul BNM la ziua achitării taxei de stat, iar apelanții Alexandru Chirilov și Iurie Cihaniuc, să prezinte dovada de plată a taxei de stat în mod solidar în mărime de 449,75 euro, echivalentul în lei la cursul BNM la ziua achitării taxei de stat, fiindu-le acordat termen până la 05 aprilie 2017 și explicat faptul că în cazul în care nu vor lichida neajunsurile, cererile de apel nu vor fi considerate ca depuse și vor fi restituite. Totodată, ședința pentru soluționarea chestiunii privind primirea pe rol a cererilor de apel a fost fixată pentru data de 06 aprilie 2017, ora 11:00.

La 04 aprilie 2017, Abdul Karimi, reprezentat de avocatul Radu Jigău a înlăturat neajunsurile menționate în încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2017, prezentând cererea de apel motivată și dovada de achitare a taxei de stat.

La rândul său, apelanții Alexandru Chirilov, reprezentat de avocatul Vladislav Pantaz și Iurie Cohaniuc, reprezentat de avocatul Alexandru Grosu la 05 aprilie 2017, au depus cerere de apel motivată și cerere cu privire la scutirea parțială de la plata taxei de stat, invocând starea materială precară.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 06 aprilie 2017, a fost respinsă cererea lui Alexandru Chirilov, reprezentat de avocatul Vladislav Pantaz și Iurie Cohaniuc, reprezentat de avocatul Alexandru Grosu cu privire la scutirea parțială de la plata taxei de stat, repetat nu s-a dat curs cererii de apel declarată de Alexandru Chirilov, reprezentat de avocatul Vladislav Pantaz și Iurie Cohaniuc, reprezentat de avocatul Alexandru Grosu, s-a comunicat apelanților și reprezentanților lor că necesită să prezinte dovada de achitare a taxei de stat în mod solidar în mărime de 449,75 euro, echivalentul în lei la cursul BNM la ziua achitării taxei de stat, fiindu-le acordat termen până la 17 mai 2017 și explicat faptul că în cazul în care nu vor lichida neajunsurile, cererea de apel nu va fi

considerată ca depusă și va fi restituită. Totodată, ședința pentru soluționarea chestiunii privind primirea pe rol a cererii de apel a fost fixată pentru data de 18 mai 2017, ora 11:00.

La 26 aprilie 2017, Alexandru Chirilov și Iurie Cohaniuc au declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 06 aprilie 2017, prin care au solicitat admiterea cererii de recurs, casarea încheierii cu pronunțarea unei noi soluții, prin care dâșii să fie scutiți parțial de la plata taxei de stat.

În motivarea recursului au invocat dezacordul cu încheierea recurată, considerând-o ilegală, nefondată, lipsită de temei juridic și care urmează a fi casată.

Indică că instanța de apel incorect a apreciat motivele indicate în susținerea cererii de scutire de la plata taxei de stat, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii.

Menționează că situația materială a apelantului Alexandru Chirilov este grea, deoarece din anul 2015 este angajat la Asociația Obștească CSF Speranța Nisporeni cu salariu de funcție de 1900 lei, care este unica sursă de venit a familiei compusă din 4 membrii.

Indică că are la întreținere doi copii minori și soția, care nu este încadrată în câmpul muncii.

În acest context, precizează că domiciliază în mun. Chișinău, nu dispune de gospodărie țărănească și nu are în proprietate cotă de teren agricol.

Sușține că salariul în sumă de 1900 lei este unica sursă de venit a familiei, fapt ce nu-i permite să achite integral taxa de stat având în vedere starea materială precară și lipsa mijloacelor bănești pentru achitarea diferenței taxei de stat.

La rândul său, Iurie Cohaniuc indică că starea materială este grea, din motiv că este pensionar, iar pensia stabilită ca fostului angajat al MAI este unica sursă de venit a familiei compusă din 3 membri.

Relevă că are la întreținere copil minor în vârstă de 3 ani și soția, care nu este încadrată în câmpul muncii, deoarece se află în concediu pentru îngrijirea copilului.

La fel, susține că închiriază locuința în mun. Chișinău, nu dispune de gospodărie țărănească și nu are în proprietate cotă de teren agricol.

În asemenea circumstanțe, referindu-se la prevederile art. 85 alin. (4) CPC, consideră că urmează să fie scutiți de la plata taxei de stat.

În conformitate cu art. 425 al CPC (în vigoare în momentul pronunțării actului contestat), termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Din materialele dosarului rezultă că copia încheierii recurate a fost expediată în adresa părților la 25 aprilie 2017, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire (f. d. 188), care a fost recepționată de recurenți și reprezentanții lor începând cu 10 mai 2017, ce se atestă prin avizurile de recepție (f. d. 190-193).

Astfel, se constată că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursul împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 06 aprilie 2017, în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) CPC, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Din materialele dosarului rezultă că la 05 ianuarie 2017, Alexandru Chirilov, reprezentat de avocatul Vladislav Pantaz și Iurie Cohaniuc, reprezentat de avocatul Alexandru Grosu au declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 14 decembrie 2016.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2017, nu s-a dat curs cererii de apel, s-a comunicat apelanților și reprezentanților lor că necesită să prezinte apelul cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază și dovada de plată a taxei de stat în mărime de 449,75 euro, echivalentul în lei la cursul BNM la ziua achitării taxei de stat, achitată în mod solidar, fiindu-le acordat termen până la 05 aprilie 2017 și explicat că în cazul în care nu vor lichida neajunsurile, cererea de apel nu va fi considerată ca depusă și va fi restituită. Totodată, ședința pentru soluționarea chestiunii privind primirea pe rol a cererii de apel a fost fixată pentru data de 06 aprilie 2017, ora 11:00.

Tot actele cauzei atestă că la 05 aprilie 2017, apelanții Alexandru Chirilov, reprezentat de avocatul Vladislav Pantaz și Iurie Cohaniuc, reprezentat de avocatul Alexandru Grosu, au depus cerere de apel motivată și cerere cu privire la scutirea parțială de la plata taxei de stat, invocând starea materială precară.

Drept urmare, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 06 aprilie 2017, a fost respinsă cererea lui Alexandru Chirilov, reprezentat de avocatul Vladislav Pantaz și Iurie Cohaniuc, reprezentat de avocatul Alexandru Grosu cu privire la scutirea de la plata taxei de stat, repetat nu s-a dat curs cererii de apel, s-a comunicat apelanților și reprezentanților lor că necesită să prezinte dovada de achitare a taxei de stat în mărime de 449,75 euro, echivalentul în lei la cursul BNM la ziua achitării taxei de stat, achitată în mod solidar, fiindu-le acordat termen până la 17 mai 2017 și explicat faptul că în cazul în care nu vor lichida neajunsurile, cererea de apel nu va fi considerată ca depusă și va fi restituită. Totodată, ședința pentru soluționarea chestiunii privind primirea pe rol a cererii de apel a fost fixată pentru data de 18 mai 2017, ora 11:00.

La caz, instanța de recurs reține prevederile art. 83 alin. (1) și (2) CPC, care stipulează că taxa de stat reprezintă o sumă care se percepe, în temeiul legii, de către instanța judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a pricinii civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar. În acțiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcție de caracterul și valoarea acțiunii, iar în acțiunile nepatrimoniale și în alte cazuri prevăzute de lege, în proporții fixe, conform Legii taxei de stat.

Conform dispozițiilor art. 3 alin. (1) lit. a) și lit. j) din Legea taxei de stat nr. 1216-XII din 03 decembrie 1992 cu modificările și completările ulterioare, tarifele taxei de stat se stabilesc la următoarele cuantumuri pentru cererile de chemare în judecată privitor la litigiile cu caracter patrimonial, cererile de contestare a unui titlu executoriu sau a unui alt document prin care încasarea se produce în mod incontestabil, constituie 3% din valoarea acțiunii sau din suma încasată, dar nu mai puțin de 150 lei și nu mai mult de 25000 lei de la persoanele fizice și nu mai puțin de 270 lei și nu mai mult de 50000 lei de la persoanele juridice.

Pentru cererile de apel împotriva hotărârilor instanțelor judecătorești taxa de stat este de 75% din taxa ce urmează a fi plătită la depunerea cererii de chemare în judecată sau altei cereri (plângeri), iar în cazul litigiilor cu caracter patrimonial - 75% din taxa calculată din suma contestată.

Potrivit pretențiilor înaintate se constată că litigiul în cauză este unul patrimonial, respectiv taxa de stat pentru depunerea cererii de apel urmează a fi calculată în mărime de 75 % din suma achitată de reclamant la depunerea acțiunii, ce constituie 453,30 euro, iar reieșind din faptul că apelanții au achitat parțial taxa de stat în sumă de 75 lei, urmează să mai achite în mod solidar suma de 449, 75 euro, echivalentul în lei la cursul BNM la ziua achitării taxei de stat.

În conformitate cu art.85 alin. (4) CPC, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică este scutită de către judecător (de către instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

În speță, la depunerea cererii de apel, apelanții Alexandru Chirilov și Iurie Cohaniuc au achitat parțial taxa de stat pentru depunerea cererii de apel – în mărime de 75 lei, totodată solicitând scutirea în rest de la plata taxei de stat, în legătură cu situația financiară precară.

Instanța de recurs conchide că instanța de apel temeinic și legal a respins cererea lui Alexandru Chirilov și Iurie Cohaniuc cu privire la scutirea parțială de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel și nu a dat curs cererii de apel, stabilind apelanților termen pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat.

În acest sens, instanța de recurs reiterează că potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului dreptul la un tribunal nu este absolut, putând fi supus unor limitări diverse atât de ordin pecuniar (plata taxei de stat), cât și procedural (autorizație prealabilă).

Distinct de aceste constatări, la caz, certificatul cu privire la salariu eliberat la 15 martie 2016 și certificatele de naștere a copiilor prezentate de către Alexandru Chirilov (f. d. 167-169), cât și legitimația de pensionar și certificatul de naștere a copilului minor, anexate de către Iurie Cohaniuc (f. d. 166), în confirmarea situației lor materiale precare, nu demonstrează cu certitudine faptul că aceștia nu dispun și de alte surse de venit.

Mai mult că din materialul probator rezultă că Alexandru Chirilov este administrator și proprietar al barului „FLY” (f. d. 33).

În această ordine de idei, în lipsa unor probe pertinente ce ar confirma starea materială grea, este evident că instanța de apel temeinic și legal a respins cererea lui Alexandru Chirilov și Iurie Cohaniuc cu privire la scutirea parțială de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel și ca urmare, întemeiat a acordat termen pentru achitarea integrală a taxei de stat la depunerea cererii de apel.

Față de cele ce preced, instanța de recurs constată ca lipsite de suport argumentele invocate de către recurenți, drept urmare, recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel contestate.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

decide:

Se respinge recursul declarat de Alexandru Chirilov și Iurie Cohaniuc.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 06 aprilie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Abdul Karimi, reprezentat de avocatul Radu Jigău împotriva lui Alexandru Chirilov și Iurie Cohaniuc cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere, penalității și cheltuielilor de judecată și cererea reconvențională a lui Alexandru Chirilov și Iurie Cohaniuc împotriva lui Abdul Karimi cu privire la declararea nulă a recipisei și încasarea cheltuielilor de judecată

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Ion Druță

Maria Ghervas